

Υπόθεση T-9/98

Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie GmbH

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Κρατικές ενισχύσεις — Παράταση του χρονικού διαστήματος
πραγματοποιήσεως επενδύσεων που παρέχουν δικαίωμα για φορολογική
πριμοδότηση — Γενικό καθεστώς ενισχύσεων — Προσφυγή ακυρώσεως —
Παραδεκτό — Πράξη που αφορά άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα —
Έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής — Συμπληρωματική ενίσχυση —
Ενίσχυση στην επένδυση ή ενίσχυση στη λειτουργία — Αρχή της
αναλογικότητας»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (πέμπτο πενταμελές τμήματος) της 22ας Νο-
εμβρίου 2001 II - 3370

Περίληψη της αποφάσεως

1. Προσφυγή ακυρώσεως — Φυσικά ή νομικά πρόσωπα — Πράξεις που τα αφορούν
άμεσα και ατομικά — Άμεσος επηρεασμός — Κριτήρια — Εξέταση των χορηγου-
μένων από τα κράτη ενισχύσεων — Απόφαση της Επιτροπής κηρύσσουσα ασυμβί-
βαστη με την κοινή αγορά την παράταση του χρονικού διαστήματος
πραγματοποιήσεως επενδύσεων που παρέχουν δικαίωμα για φορολογική πριμοδό-
τηση — Επηρεάζει άμεσα τις επιχειρήσεις που τυγχάνουν της πριμοδοτήσεως
[Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 93 § 2 (νυν άρθρο 88 § 2 ΕΚ) και άρθρο 173, εδ. 4 (νυν, κατόπιν
τροποποιήσεως, άρθρο 230, εδ. 4, ΕΚ)]

2. Προσφυγή ακυρώσεως — Φυσικά ή νομικά πρόσωπα — Πράξεις που τα αφορούν άμεσα και ατομικά — Απόφαση της Επιτροπής απευθυνόμενη σε κράτος μέλος και διαπιστώνουσα το ασυμβίβαστο κρατικής ενισχύσεως με την κοινή αγορά — Απόφαση αποτελούσα μέτρο γενικού περιεχομένου έναντι των δικαιούχων της ενισχύσεως — Δικαιούχος της ενισχύσεως επιχείρηση ευρισκόμενη σε πραγματική κατάσταση που τη διακρίνει σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία — Παραδεκτό [Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 93 § 2 (νυν άρθρο 88 § 2 ΕΚ) και άρθρο 173, εδ. 4 (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 230, εδ. 4, ΕΚ)]
3. Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απαγόρευση — Παρεκκλίσεις — Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής — Διαφοροποίηση μεταξύ των δικαιούχων κοινοποιηθείσας ενισχύσεως [Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 92 (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 87 ΕΚ)]

1. Για να αφορά άμεσα έναν ιδιώτη προσφεύγοντα, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ), η προσβαλλόμενη κοινοτική πράξη πρέπει να παράγει άμεσα τα αποτελέσματά της στη νομική κατάσταση του ενδιαφερομένου και η εφαρμογή της να έχει χαρακτήρα καθαρά αυτόματο και να απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση, χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλομένων κανόνων. Το αυτό ισχύει όταν η δυνατότητα των αποδεκτών να μη δώσουν συνέχεια στην κοινοτική πράξη είναι καθαρά θεωρητική, εφόσον δεν υφίσταται αμφιβολία ως προς τη βούλησή τους να συναγάγουν συνέπειες σύμφωνα προς την πράξη αυτή.

στημα εντός του οποίου έπρεπε να έχει πραγματοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο προκειμένου η επιχείρηση να τύχει της πριμοδοτήσεως, κατά το μέτρο που η περιεχόμενη στην απόφαση αυτή υποχρέωση καταργήσεως είχε ως αναγκαία συνέπεια την υποχρέωση των εθνικών αρχών να αναζητήσουν τα καταβληθέντα ποσά από την ενδιαφερομένη επιχείρηση.

(βλ. σκέψεις 47-48, 50, 52)

Συναφώς, η νομική κατάσταση μας επιχειρήσεως δικαιούχου φορολογικής πριμοδοτήσεως των επενδύσεων επηρεάζεται άμεσα από την απόφαση της Επιτροπής που κηρύσσει ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά μια διάταξη του ετησίου φορολογικού νόμου ενός κράτους μέλους παρατείνουσα το χρονικό διά-

2. Άλλα υποκείμενα δικαίου πλην των αποδεκτών μας αποφάσεως δεν μπορούν να ισχυρίζονται ότι η απόφαση τα αφορά ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ), παρά μόνον αν αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τους ή λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως η

οποία τα διακρίνει έναντι κάθε άλλου προσώπου και, ως εκ τούτου, τα εξεταστικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς τον αποδέκτη.

Μια απόφαση της Επιτροπής απαγορεύουσα, γενικώς, την εφαρμογή μιας εθνικής φορολογικής διατάξεως η οποία προβλέπει φορολογική προμείωση των επενδύσεων και έχουσα γενικό περιεχόμενο, αν και απευθύνεται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, αποτελεί έναντι των εν δυνάμει ευεργετουμένων από την εν λόγω διάταξη μέτρο γενικού περιεχομένου, το οποίο έχει εφαρμογή σε αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις και συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα για κατηγορία προσώπων τα οποία αναφέρονται γενικά και αφηρημένα. Πάντως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι μια τέτοια απόφαση αφορά μια επιχείρηση αποκλειστικά λόγω της αντικειμενικής της ιδιότητας ως εν δυνάμει δικαιούχου της εν λόγω προμείωσης όπως ακριβώς και κάθε άλλον επιχειρηματία που βρίσκεται, πράγματι ή δυνάμει, στην ίδια κατάσταση, οσάκις μια σειρά στοιχείων θέτει την επιχείρηση αυτή σε μια πραγματική κατάσταση που τη χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία.

(βλ. σκέψεις 75-78)

3. Το γεγονός ότι στην Επιτροπή περιέχεται, επισήμως, κοινοποίηση που έχει ως αντικείμενο ένα καθεστώς ενισχύσεων ουδόλως την εμποδίζει, παράλληλα με μια γενική και αφηρημένη εξέταση του καθεστώτος αυτού, να εξετάσει την εφαρμογή του σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Ομοίως, στην απόφαση που εκδίδει κατόπιν της εξέτασής στην οποία προβαίνει, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει ότι ορισμένες περιπτώσεις εφαρμογής του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων συνιστούν ενίσχυση, ενώ άλλες όχι, ή να χαρακτηρίσει ορισμένες περιπτώσεις ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά. Στην άσκηση της ευρείας της ευχέρειας εκτιμήσεως, μπορεί, ιδίως, να προβεί σε διαφοροποίηση μεταξύ των δικαιούχων βάσει του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενισχύσεων, ενόψει ορισμένων χαρακτηριστικών τους ή προϋποθέσεων στις οποίες ανταποκρίνονται. Η εξέταση της ειδικής περιπτώσεως μας από τις επιχειρήσεις που ευεργετούνται από το κοινοποιηθέν καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να επιβάλλεται όχι μόνον ενόψει των ιδιομορφιών της συγκεκριμένης περίπτωσης, αλλά και λόγω του γεγονότος ότι, κατά τη διοικητική διαδικασία, η κυβέρνηση του οικείου κράτους μέλους διατύπωσε ρητό αίτημα υπό αυτή την έννοια.

(βλ. σκέψεις 116-117)